

a voz do pobo

¡Proletarios de todolos países unídevos!

Órgano do Comité Central do Partido Comunista de Galicia

Editado polo P.C.G.

Ano IX

N.º 21

Domingo, 13 de Marzo de 1977

Precio: 10 Pesetas

Ante as elecções

Sí a un PACTO GALEGO de base amplia e realista entre todos os partidos democráticos de Galicia

A Comisión Negociadora da oposición leva máis de 15 días agardando ser recibida polo Presidente do Governo pra tratar o tema das nacionalidades.

Propónsele duas alternativas ó Governo: ou restablecer os Estatutos dos anos 30 e as institucións emanadas diles, ou a inmediata creación da Xunta de Galicia, Diputación General de Euzkadi e a Generalitat de Catalunya, como medios pra recuperación plena das autonomías.

A situación de Galicia, cara ás elecções, cara á democracia que está a vir, é si cabe a más grave. O actual Governo nin siquera considera necesario en relación con Galicia iniciativas similares ó «Consejo General de Catalunya» ou ás «Juntas Generales de Vizcaya y Guipúzcoa». Pra Suárez, Galicia non existe nin como «problema rexional».

¿Qué facer? Unirse e loitar polos dereitos da nación galega.

As forzas políticas da oposición galega non fumos capaces de constituir un sólo órgano unitario baixo Franco, ou baixo Arias-Fraga. A Táboa e o Consello teñen os seus méritos, pero non foron capaces de fundirse nunha sola voz representativa de Galicia. Agora mesmo, PPG, FSG-PSOE, PSG, PSPG, MCG, PTE e PCG, estamos de acordo na acción común pola amnistía total, a legalización de todos os partidos políticos e o exercicio sin exclusións de todas as libertades políticas e sindicales; pero a solución política de hoxe pra Galicia non ten topado unha formulación común e unitaria, cuia defensa tería que abranguer a outras forzas políticas, ademáis dos nomeados.

A dous ou tres meses das elecções son urxentes iniciativas semellantes ás dos 29 intelectuais galegos que deron publicidade a un Manifesto do cal reproducimos algúns párrafos:

«Ora, si os dereitos individuais de cada cidadán van contar nas futuras Cortes con defensores procedentes de todo o territorio español, os dereitos colectivos de cada pobo terán que ser defendidos polos representantes que este mesmo pobo elixa. Ningún, a non ser os propios galegos, vai defender os dereitos de Galicia como pobo con personalidade nacional. Poderemos contar, e sin dúbida contaremos, co apoio dos verdadeiros democratas non galegos, pero a defensa dos nosos dereitos é misión e responsabilidade nosa.

Movidos por esa preocupación, e desde a serenidade que nos pode dar o non estaremos implicados nas naturais tensións partidarias, queremos fazer un chamamento fraternal aos partidos e mais ás personalidades que van percurir a representación democrática do pobo galego para que fagan por chegar a un entendemento que, sumando

os esforzos de todos, facilite o mellor resultado final conxunto.

Un pacto galego no que os seus firmantes se comprometen a defender os dereitos do noso pobo é posible e necesario.

Sería grave, por tremenda irracional, que un pacto tan sínxelo non fora posible entre os partidos e más as personalidades que aspiran á representación da Galicia verdadeira. Todos debemos confiar —e nós confiamos firmemente— en que serán eles os más interesados en dar este paso necesario en favor dos dereitos do noso pobo».

Firman entre outros: Valentín Paz-Andrade (representante de Galicia na Comisión Negociadora co Governo), Ramón Piñeiro, Domingo García-Sabell, Sebastián Martínez-Risco, Lorenzo Varela, Isaac Díaz Pardo, Andrés

Torres Queiruga, etc.

O PCG respondéu positivamente ó chamamento unitario. Tamén o fixo a Alianza Galega Social Democrática (AGSD), que puntualizou: «Non é oportuno plantear o problema polarizado federalismo-autonomía, sinón laborar un documento cunhas reivindicacións ..... pra un futuro governo galego axeitadas ó momento real de Galicia e ás forzas presentes no noso país» (o subraiado é da Redacción da V.P.). No intre de escribir iste artigo (9-III-77) non se conocen outras definicións públicas, pero, polo que se pide saber, a posición das forzas da Táboa e do Consello (organismos que teñen reducido a un mínimo a súa actividade) non é, en principio, desfavorable ás propostas do «documento dos 29». Outros partidos á dereita dos mentados organismos deben definirse tamén sobre a cuestión, pois non

se trata da «Unión da esquerda» sinón dun Pacto entre os partidos políticos de Galicia.

Os comunistas galegos levamos encaixando, xunto con outras forzas, por «acordar a tempo un Pacto de Unidade Galega»..... Ou lográmolo, ou as consecuencias poden ser irreparables. Trátase de obter unidos: amnistía total, libertades, goberno provisional de autonomía e proceso constituyente galego deseado o primeiro día en que sexa

realidade a alternativa democrática a nivel de Estado. Chegou a hora de por fin á bipolarización da oposición, constituindo xa pola casi totalidade dos partidos e organizacións sindicais un novo organismo de acción política e representación galega». Resolución do Pleno ampliado do C.C. do PCG (A VOZ DO POBO, ano VIII, N.º 13,18 de outubro de 1976).

(Pasa a la pág. 3)

"DOCUMENTO DOS 29" ACTUAR UNIDOS

COMUNICADO DE PRENSA DO COMITÉ EXECUTIVO DO PCG

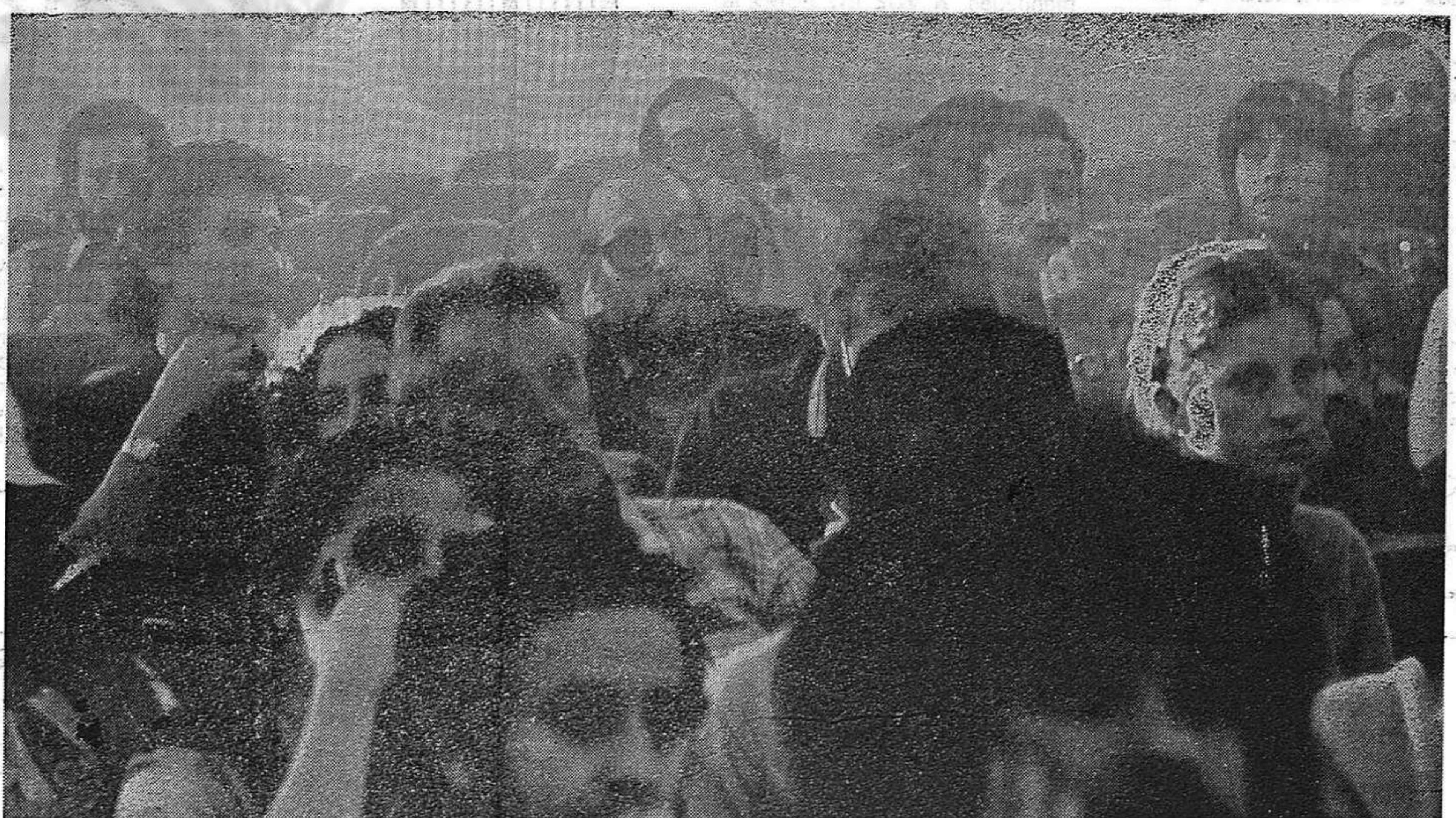
Vintenove intelectuais galegos deron a conocer na prensa de onte, 6 de marzo, un chamamento a un PACTO GALEGO entre os partidos políticos e as personalidades do noso país, onde se reclama pra Galicia os mesmos dereitos de autonomía que se reconozan ás outras nacionalidades, no caso de que non prospere, polo de agora, a fórmula idónea de estrutura federal do Estado español.

O PCG saúda ista iniciativa unitaria e responde positivamente a ela, cuia oportunidade nós tamén sinalámos, coincidindo co editorial donde do «Ideal Galego».

Este Pacto das forzas democráticas galegas é imprescindible hoxe, é mesmo urgente, á fin da democracia hoxe, e ten como da corda é unha necesidade imperiosa pra Galicia e ten, como é sabido, o noso apoio entusiasta.

Santiago de Compostela, 7 de marzo de 1977.

«I Asamblea de intelectuales do PCG»

Unha vista parcial da "I Asamblea de Intelectuales do PCG"

O sábado, 5 de marzo, tivo lugar en Santiago de Compostela a I Asamblea de Intelectuales do PCG, a que asistiron 170 membros do Partido (máis de 25 profesións estaban representadas), e un grupo de intelectuais echegados ás nosas posiciones. Tamén estiveron presentes Santiago Alvarez xunto con varios membros do C.E., e delega-

cios dos movementos obrero, campesino, mariñeiro e estudiantil.

Presentouse a Asamblea un «presaquema» titulado «Cultura e política no seo do PCG», redactado por un grupo de intelectuais no que se contiñan unha serie de reflexións encol da política cultural do Partido. Este

presaquema hachábase estructurado en cinco puntos fundamentais: 1.—«A Cultura na sua estrutura»; 2.—«Cultura militante»; 3.—«Cultura política e organización»; 4.—O «Obradoiro galego da cultura»; e 5.—«Cultura, cultura galega, partido».

Ista ponencia sirvió de punto de partida a un amplio e apasionado debate onde deuse repaso

á actuación do PCG no Frente Cultural nos últimos anos, analizando as insuficiencias neste campo concreto, e a necesidade de prestarlle máis dedicación pola importancia que ten nunha sociedade coma a nosa e ante a nova situación na que nos atopamos.

(Pasa a la última página)

1972

10 de Marzal

1977

Amador Rei Rodríguez Daniel Niebla García

Mortos pola Causa obreira galega
O pobo non vos esquece

Partido Comunista de Galicia

A FOLGA DOS TRACTORES

Pediuse a dimisión dos cargos das
Hermandades e Cámaras Sindica-
les Agrarias

En Logroño, Navarra, Zaragoza, Alava, Burgos, León, Zamora, Soria, Palencia, Valladolid, Segovia, Ávila, Teruel, Huesca, Tarragona, Lérida, Barcelona e Gerona, más de 200.000 campesinos ocuparon os seus tractores —máis de 50.000— as carreiras en defensa das suas reivindicacións concretadas en tres puntos:

1.—Libertade de reunión e de asociación no campo.

Os campesinos en folga decidiron toda a acción en assembleas, e impuseron a organización, no curso da loita, dos seus propios sindicatos libres: as Unións de Agricultores e Ganaderos.

O P.C.G. aínda insistiu, con motivo da loita das Encravas, na urxencia de concretar a libertade sindical no campo galego.

2.—Equiparación da Seguridade Social Agraria ós demais sectores productivos.

Precisamente hai uns días, o 2 de marzal, cumplíuse o IV aniversario da celebración do «Proceso das Comisiones Campesiñas de Ourense» onde ós pro-

cesados: Carlos Barros e Manuel Peña-Rei do C.E. do P.C.G., Augusto Valencia e os campesinos Xerxo Sandoval, Norberto Salgado e Miguel Domínguez, se lles acusóu de dirixir e fomentar a campaña de NON PAGAR a Cuota Empresarial i en favor dunha auténtica Seguridade Social Agraria.

Agora a bandeira contra a inxusticia da S.S.A. estendéuse a toda España de xeito combativo.

3.—Precios xustos pros produtos do campo.

Outra exisencia dos labradorés en loita foi a dimisión de toda a xerarquia cacial das Hermandades. A VOZ DO POBO fai súa ista reivindicación, non sólo pra posibilitar a libertade sindical, senón pra que istos postos non sexan utilizados nas eleccións contra os campesinos e a limpia democrática destas.

Poucos prevían un levantamento campesino de tanta envergadura e de tanta madurez e organización. Os agricultores souperon loitar e negociar, situar o centro de decisión nas assembleas, fuxir das provocacións, non caer nas folgas indefinidas, coma si o tiveran feito

(Pasa a pág. siguiente)

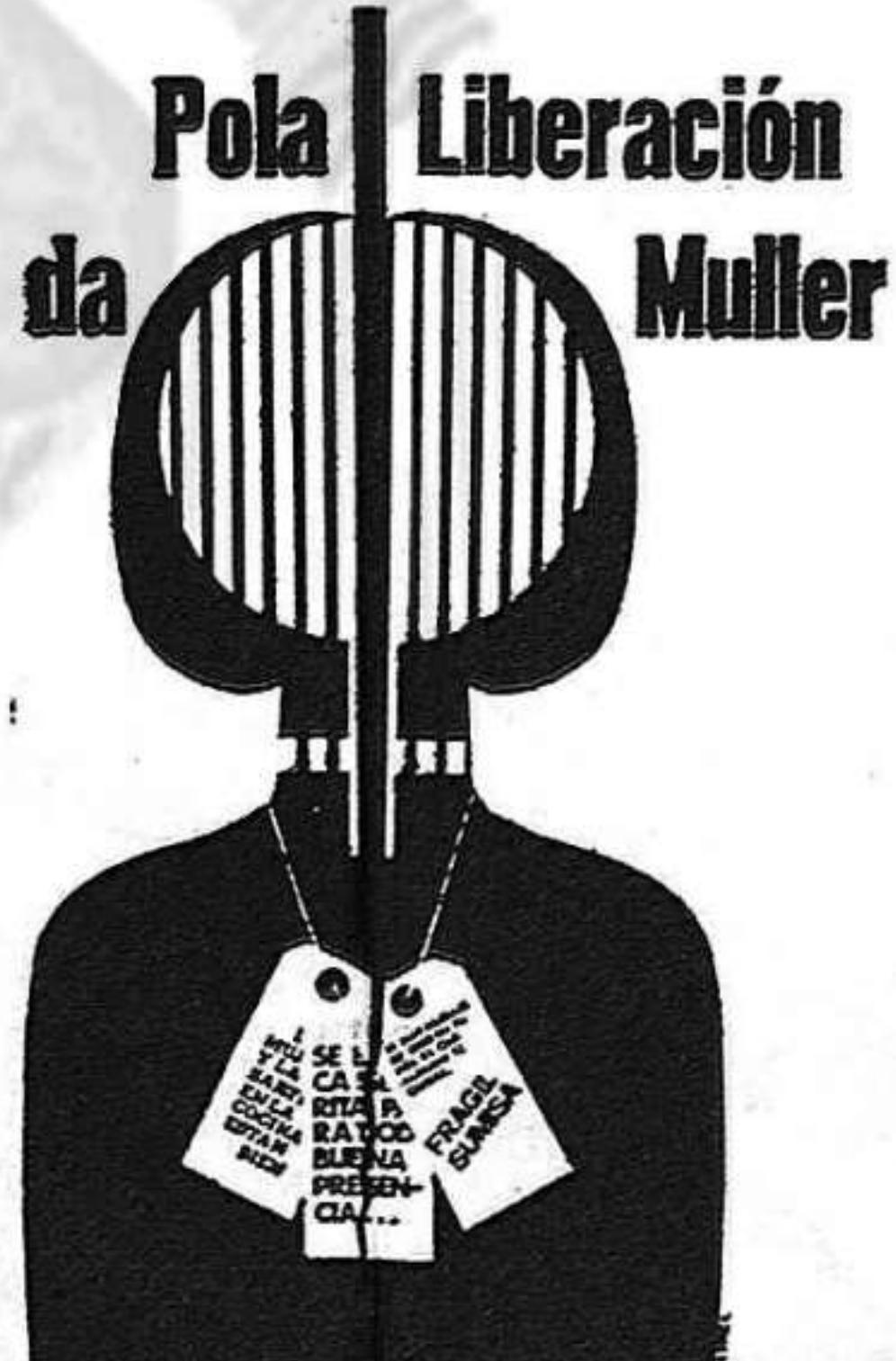
10 de Marzal do 72

Hoxe, cinco anos despóis dos tráxicos sucesos do Ferrol, non podemos esquecer as datas do 9 e 10 de marzal nas que tivo lugar unha das maiores loitas do pobo galego baixo a dictadura franquista.

Unha loita que escomenzou coa xusta e lexitima reivindicación dun Convenio Colectivo na empresa nacional Bazán e rematou co ametrallamento dunha manifestación pacífica na que resultaron mortos os traballadores: AMADOR REY RODRÍGUEZ e DANIEL NIEBLA GARCIA; máis de 50 feridos de bala, multas por varios millóns de pescetas, 200 detidos, ducias de procesados, 50 despedidos, desposición de cargos sindicais, etcétera, etcétera.

Varios foron os xulios que seguiron a istos feitos e que ocasionaron fortes mobilizacións do pobo galego, como o «XUCIO DOS 23 DE FERROL», no

8 de Marzal “Día internacional da Muller”

que foron procesados, entre outros, os camaradas: RAFAEL PLILLADO, MANUEL AMOR DEUS, JOSE M. RIOBOO, JULIO ANEIRROS, JULIO PEREZ DE LA FUENTE e RAFAEL BAREZ.

A clase obreira e todo o pobo galego non esquecerá este día no que os traballadores de Ferrol ergueron cedo pra loitar pola defensa dos seus intereses, pola liberdade e pola democracia da súa Terra. ¡AMADOR e DANIEL, NON VOS ESQUECEMOS!

Campaña 5 millions

**“Por unha voz
pra o pobo”**

INTERIOR

CORUÑA

Recaudado	polos cdas. ..	31.350
«26 de Abril»	1.720 =	33.070

FERROL

Rec. especiales	12.900
-----------------------	--------

SANTIAGO

Rec. polos cdas. ..	53.325
---------------------	--------

LUGO

Rec. polos cdas. ..	4.235
---------------------	-------

OURENSE

Rec. polos cdas. ..	40.400
---------------------	--------

PONTEVEDRA, PROV.

Rec. polos cdas. ..	56.124
---------------------	--------

VIGO

Rec. polos cdas. ..	14.250
---------------------	--------

VARIOS

Rec. polo C.C.	6.300
----------------------	-------

ESTERIOR

VENEZUELA

Rec. polos cdas. ..	111.550
---------------------	---------

Suma total lista N.º 2 ..	332.154
---------------------------	---------

Suma anterior	1.080.602
---------------------	-----------

Suma total 6 28-II-77 ..	1.412.756
--------------------------	-----------

Santiago Alvarez en Catalunya

Invitado polo PSUC, Santiago Alvarez falou de Galicia e do PCG en diversos actos públicos en Catalunya, un na Universidade de Barcelona, onde foi presentado ó público polo camarada J. Solé Tura, en Hospital coa compaña de G. López Raimundo, en rodas de prensa, etc.

O PCG invitou asimismo o camarada López Raimundo a facer a presentación do PSUC, próximamente, en Galicia.

Doutra banda, o Goberno se-

cuestrou por «escándalo público» (!) o libro de S. Alvarez: «UN ENSAIO SOBRE O PROBLEMA NACIONAL DE GALICIA». O que descubrixe de novo a vertiente represiva da política gubernamental, que ademáis é incoherente, pois mentras o autor pode falar en Catalunya se lle ven negando en Galicia o mesmo dereito, e mentras se lle permiten entrevistas na prensa, e a publicación de artigos, se prohíbe un ensaio científico sobre o noso problema nacional.

O FILLO DE BREOGAN

por PEPE-77

EDITORIAL

Elecíos sin libertades non son democráticas

Faltan só unhas semanas para que escomece a campaña electoral e o Partido Comunista —e outros partidos— áinda non está legalizado, hai quen afirma de que non o será hasta despois das elecíos (!); as prohibicións de actos son continuas; a negociación está cortada, e non precisamente por falta de interés da Comisión Negociadora da oposición, xustamente cando íanse discutir 2 temas fundamentais pra que se poida decir que as elecíos próximas son democráticas: o desmantelamento do Movimento e a autonomía de Galicia, Euskadi e Catalunya.

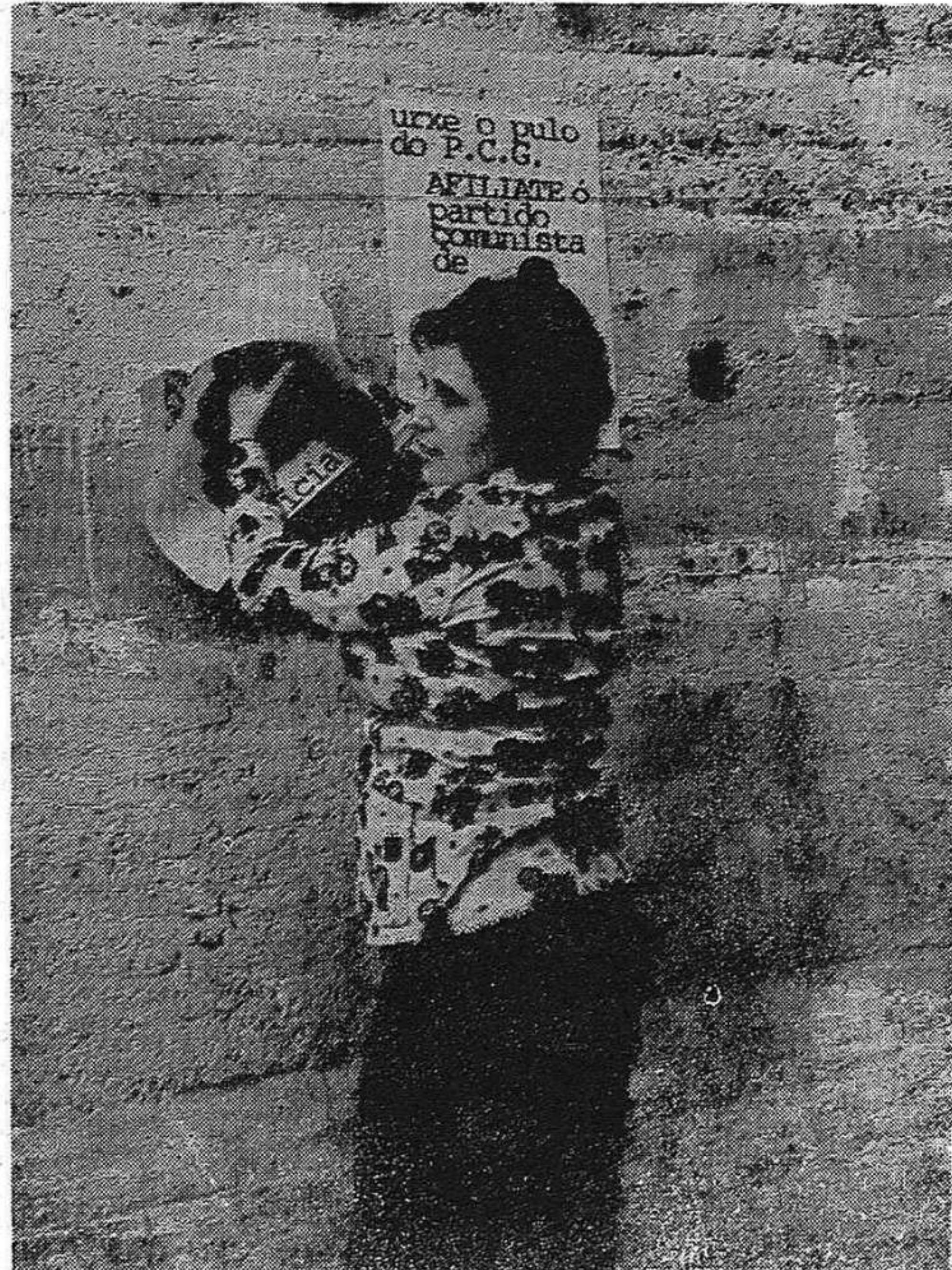
Non negamos os pasos positivos dados polo Goberno Suárez, pero temos que denunciar os pasos atrás, porque poden por en perigo o tránsito pacífico á democracia, e, dende logo, poñen en perigo o carácter miníamente democrático das elecíos, que, si non cambia rápidamente de sentido a política gubernamental, vanse parecer moi- Referéndum. Sobre todo en Galicia, onde a desigualdade de condicíos entre as diversas opções que se lle ofrecen ós electores amenaza ser maior.

Con todo, moitísimos galegos van votar libremente, non o que lle diga TVE ou o cacique de turismo, i eso é moi difícil que o poñan impedir.

Quenes se abstiveron no Referéndum como protesta polo seu carácter antidemocrático, e quenes votaron sí «pra que viñera a democracia», deben votar nas elecíos polos partidos que mellor garanticen a transformación democrática, e ben votar polos que durante tantos anos foron a oposición anti-franquista, polos demócratas de sempre, non polos franquistas de Alianza Popular, non polos demócratas de fachada que están á percura de que o máisimo de cousas continúen coma can do Franco.

Pra defenderen no Congreso de Diputados unha Constitución democrática, a convocatoria dunhas segundas elecíos (esta vez plenamente libres), e a Autonomía de Galicia, vale igual un diputado que sufre repre- sión por loitar contra da Dictadura, ou un diputado que se cobra foi funcionario franquista i/ou engordou coa Dictadura mentras ésta durou?

Afiliate ó PCG

A FOLGA...

Levantamiento campesino en España

(Viene de la 2.ª)

A Mocha-Baralla saíron cos seus infinitade de veces. O más tractores á carreteira o 5 de marzo é a capacidade de marzal de 11 da mañán a 4,30 da tarde, por iniciativa do CC.CC., e con pancartas que decían: «Sindicatos libres. Dimisión dos Presidentes e Secretarios das Hermandades. Anulación da cuota empresarial da Seguridade Social Agraria. Precios xustos e garantizados nos nosos produtos. Reparto equitativo dos créditos a tódolos campesinos». A decisión foi tomada por unha asamblea na Moxita finalizaba. Os labregos de cha o viernes.

ENTRE TODOS

"A Voz do Pobo" semanal

A nova presentación do novo periódico foi recibida con entusiasmo alá onde chegou un exemplar do número da quincena pasada, que iniciou unha nova época da A VOZ DO POBO, a época da legalidade.

Posta a primería pedra, hai que facer a obra.

A obra de trasformar A VOZ DO POBO no periódico popular, de masas, moderno, que Galicia precisa, é tarefa de todos. Tarefa de todos os afiliados ó PCG, tarea de todos os traballadores, tarea de todos os galegos convencidos da necesidade dunha nova prensa libre ó servicio das clases populares, depositarias do futuro ceibe da Terra.

O obxectivo inmediato é: A VOZ DO POBO-SEMANAL. Pra elo o PCG está creando a estrutura administrativa, de distribución e de redacción axeitada.

da. Corresponde, de inmediato, ás organizacións e militantes:

1.º) Dar a meirande importancia política á Responsabilidade de Prensa e Propaganda nos Comités e Agrupacións, que requiren a plena dedicación dos camaradas designados, e a constitución de Comisións de Prensa e Propaganda áxiles.

2.º) Designar Administradores de A VOZ DO POVO a todos os niveles: nas provincias, nas ciudades, nas vilas, nos centros de trabalho, nos barrios, nas ramas e sectores profesionais, nas concentracións da emigración galega, etc. Sin unha rede autónoma de distribución, difusión e cobro, non será posible que V. P. chegue á última aldea e a calquer recuncho onde vivan e traballen galegos.

3.º) Formar Equipos de Difusión permanentes, baixo a dirección dun camarada responsable, en cada localidad e provincia como mínimo, pra venta de V.P. na rúa, nas portas das empresas, nos mercados, nas feiras, nas festas, nos actos públicos, etc., tan pronto como o periódico chegue ás mans dos difusores.

Independientemente desta difusión directa e periódica, V.P. seguiráse vendendo a través das organizacións do PCG, que cando sexa preciso sairán, no seu conxunto, a difundilo públicamente, como xa se fixo na campaña pro-abstención no Referéndum.

A VOZ DO POBO SEMANAL tócalle xogar un papel fundamental e insustituible na campaña electoral do PCG. Dáhí a urxencia.

O GOBIERNO VENDE IMAXE

por PEDRO ARIAS

A pouco menos de cinco meses da publicación das medidas económicas que provocaron a reacción dos traballadores na folga do 12 de Novembro, o Goberno Suárez aparece cun novo feixe de medidas económicas, o Real Decreto Lei do 25 de febreiro.

O propio Decreto é de por si un reconocemento do fracaso das anteriores medidas, que tamén prometían a superación da crisis económica. Tamén significa a confirmación do diagnóstico da crisis que fixera o Partido e a oposición democrática en xeral (1). Nin antes nin agora o Goberno conta con forza e o consenso pra llevar adiante a verdadeira Política Económica que a situación exige. Pois, sin unha auténtica democratización da vida política e dos aparellos de Estado, sin unha Reforma Fiscal que permita financiar os proyectos económicos, sin o acordo dos traballadores, sin unha efectiva política de desenrollo económico para nacionalidades e rexións desfavorecidas, non haberá unha superación real da crisis, o que suporía un continuo elemento de desestabilización política e social.

O Goberno non ten unha política seria pra abordar estes problemas fundamentais, e como se verá más adiante, istas machaconamente pola oposición: xa non é posible o cre-

mento basado na explotación intensiva das clases traballadoras no interior, e dos emigrantes no exterior; nin tampouco o turismo vai devolver a estabilidade dos anos sesenta, nin as exportacións serán posibles polos baixos niveles salariais da man de obra española. Compre escomenzar as bases dun novo modelo económico, non dependente, basado na restrukturación agropecuaria, na consolidación industrial e na modernización dos sectores terciarios, mais, obviamente, no Decreto non se esbozan medidas coherentes con dita política.

Como o Goberno non dispón de fondos suficientes, polas rixideces do sistema fiscal, pra intervir na economía, trasmite ós capitalistas as iniciativas na esfera económica. Así, mantense o crecemento do crédito ó sector privado nun 23 por 100, se liberalizan progresivamente os tipos de interés, etc. Entre outras merece destacarse no apartado de política laboral o «liberar la actual legislación en materia de despido colectivo, regulando la facultad de las empresas en la restructuración de sus plantillas», que como ven sinalou a Confederación Sindical de CCOO é un ataque aberto á estabilidade no empleo, e aumenta o paro sin resolver os problemas urgentes da crisi- económica.

Si ben as medidas de política económica xeral teñen incidencia en Galicia, son as específicas da política económica «rexional» as más relevantes cara ó enfoque dos problemas estructurales da economía galega. Neste aspecto, o Decreto adolece da mesma vaguedade e imprecisión. Sinala que hai que «elaborar un programa de inversiones públicas regionalizado que mejore la asignación especial de los recursos», co cal ainda temos que agardar a que se elabore o plan pra saber en que consiste e pra formular unha valoración. Noutro epígrafe se di: «utilizar la capacidad de gestión del INI para crear y potenciar Sociedades de Desarrollo Regional», agora ben, como non se especifica no que consiste a devandita «potenciación» nin os proyectos concretos que vanse abordar, a pretensión limitaciós se traducen na sua incapacidade pra formular un auténtico programa de Política Económica.

(1) Ver: Azcarate, Boyer e outros: «Programas económicos en la alternativa democrática». Tamén, Círculos de Estudios y democrática para la economía Publicaciones: «Una alternativa española». Pra Galicia, Santiago Alvarez: «Una alternativa política pra Galicia»; Comisión de Estudios Gallegos: «Una alternativa democrática pra economía galega». E os estudos e comunicados das centrales sindicales e dos partidos políticos.

ANTE AS ELECÍOS...

(Viene de la pág. 1.ª)

Esta vella proposta do PCG sigue pendiente a adequirir una nova dimensión e unhas novas posibilidades, nestes días. Si as forzas democráticas galegas non recomponen rápidamente a súa unidade sobre bases más amplias e concretas que no pasado imediato, gaña Alianza Popular, gaña o reformismo más retrógrado, e perde Galicia, perde a causa da democracia en Galicia: perdemos todos os partidos galegos e democráticos.

Sin embargo, si o Pacto Galego se concreta sobre bases realistas e amplias, a loita do pobo galego fariase imparable, e as elecíos porían significar a recuperación da Autonomía galega, base de partida necesaria no futuro «pacto federal» entre os pobos de España.

No Decreto se reconoce que

Recuperar a nosa historia

Homenaxe a Benigno Alvarez

Neste mes de Marzo cumplese o 40 cabodano da morte de Benigno Alvarez, responsable da organización do PCE en Ourense, organización que no ano 36 era a quinta do Partido, polo seu número de militantes en toda España.

Benigno Alvarez, chamado «o amigo do home», ainda é recordado en todo Ourense. A VOZ DO POBO tamén quer sumarse a ista data reproduciendo un relato da súa morte feito por Manuel D. Benavides, relato recollido dun libro titulado: «Galicia bajo el Terror», editado pola Alianza Nacional Galega (organismo antifranquista da oposición democrática española nos anos 40).

«O fascismo galego tiña lumes de bestias dañinas nos ollos. Galicia era xa un corpo decapitado, e con ser tantos os mortos, os verdugos da Cruña, Lugo, Ourense e Pontevedra antoxábaselles ceros ós que faltaba a unidade: Benigno Alvarez, o Xefe do Partido Comunista de Ourense, o comunista máis galego da nosa terra, o home que puso a súa man na man de Bóveda perante a campaña electoral do 1936 e decía del: «Bóveda non é comunista, pero é un bon galego e un ho-

De estatura pequena, estreito me honrado».

de peito, cabelo negro e rizado e moita luz na ollada. Non tiña aquela expresión dura de moitos dos seus camaradas, ós que o combatte diario acusábanles nas súas faciós de soldados en acción de guerra. Polo

semblante de Benigno espiabase a dozura.

En Ourense non existe proletariado industrial. E unha provincia de campesiños. Benigno recorría as aldeas e falaba cos labregos nas portas das súas casas. Non lle importaba a súa condición política ou relixiosa. Faláballes dos seus próximos:

Pérdese Ourense. Benigno Alvarez, con Leandro Carro e outros compañeiros refúxiase nos montes de Maceda e continúa os seus traballos de organización do campesinado. Os labregos son amigos seus. Non o denunciarán. A Falanxe o busca, tamén a Guardia Civil. A marquesa de Ataiaya Bermeja ofrece un premio de 10.000 pesetas a quem o entregue vivo ou morto.

¿Onde se esconde a fiera comunista? Asesinan ó seu irmán Demetrio no cuartel de San Francisco. Os outros dous irmáns, Xosé e Antonio, fuxen a Portugal; a policía de Oliveira os detén e os entrega en Tui, onde son fusilados. Antonio tiña 15 anos. Da familia de Benigno quedan a nai, a muller e irmá. Encarcelan a irmá e a nai morre dun ataque ó corazón. Da familia de Benigno, só queda a súa compañera. A condenan a morte, a Guardia Civil a apalea e acompaña de Benigno trae ó mundo un fillo morto. A familia de Benigno foi extinguida.

Os ventos e as chuvias enferman a Benigno que se esconde nun muíño da montaña.

BENIGNO ALVAREZ.

«O amigo do home»

—Si morro na túa casa, muñete, mataraneche a tí tamén.

Cando empeza a agonía, pide que o leven ó monte. Quere morrer sintiendo o cheiro da terra e o paso do ceo galego sobre a súa testa. Nas cumes, ó pe de un arbre, Benigno fixóse lembranza.

As corenta e oito horas un falanxista do pobo de Maceda atopou o cadáver no cruce dos caminos. A marquesa de Casa Bermeja ofrecéu 10.000 «do ala». O falanxista descarga a súa pistola contra o morto e fuxe ó pobo.

—¡Matei a Benigno!

Alumean petardos e cohetes, voltean as campanas e un «tachín» de pasodobles enarde-

cen ós falanxistas que, co cadáver nun camión de carga, pasáronse de Maceda hasta Ourense por pobos e aldeas.

Antergamente, en toda Galicia, cando un labrego daba morte a unha alimaría, tiña dereito a percibir un pequeno premio en cartos ou especies dos veciños da comarca na que a fiera facía os estragos. Co despoxo dos homes o cazador recorría os caseríos chamando ás portas:

—¡Matei o lobo!

A falanxe pasou tamén os despoxos de Benigno en demanda de donativos:

—¡Matamos á fiera comunista!

Mais esta vez os labregos

non abriron as portas dos seus fogares. Rostros chorosos de mulleres asomaban polas ventanas. As más valentes achegábanse ó cadáver e o bicaban:

—¡Adéus, meu irmán!

Os médicos de Ourense fixeron a autopsia e dictaminaron que Benigno levaba morto dous días cando o falanxista de Maceda lle disparou.

Agora, os restos do noso amigo, están ahí, no Depósito de cadávres, pros que índade dan de que Benigno deixara de existir. As mulleres do pobo chéganse pra velo, os corpos dóblanse e caen de rodillas. Rezan. ¿Por qué? ¿Por qué? Rezan por algo? Rezan por alguén? Ou rezan contra algo e contra alguén?

—Señor, ós mortos hai que rezarles. ¡E támén os santos!

«Las señoritas de Ourense acuden al espectáculo.

—A los rojos no se les reza —dixerón— Se les escupe».

As mulleres do pobo seguiron rezando. Rezaban ó Amigo do Home».

I Asamblea de Intelectuales do PCG

(Viene de la 1.ª)

O termino da asamblea, e fruto da discussión anterior, deuse lectura prá aprobación por parte d'aquela dun Manifesto onde se recollen as liñas esenciais de actuación do Frente Cultural do PCG. Ainda que o MANIFESTO editarase nos próximos días na súa totalidade, consideremos oportuno reproducir aquí algúns párrafos, sentindo no poder faceio na extensión que sería deseable:

«O Partido Comunista loita polo xacemento, pra mañá, a construcción da sociedade socialista á que se propón chegar por un camiño democrático. Neste proceso, nós, os intelectuais, queremos traballar nas nosas profesións con dignidade, ou sexa, sabendo que o noso traballo colabora, de algún xeito e nalguna medida, na teitura dunha sociedade máis humana e máis de todos.

Decatámonos que o intelectual será si, libremente, se compromete con esta alternativa. Entendida así a Cultura, concebido así o traballo cultural, o intelectual nada ten que temer dun partido político. Un Partido que ten no seu programa a rendición —mil veces lexítima— dos esmagados e, ó mesmo tempo, o liberar a sociedade inteira de determinadas nacións históricas, endexamás será un atranco ou un problema de conciencias próximas intelectuais; más ben será o Partido quen en certos intres corrixa este ou aquel planteamento ante a postura crítica e responsablemente exigente dos traballadores da cultura. O debate responsable e intenso vai ser o noso comportamento constante dentro e fora do noso Partido. Dentro e fora, compre puntualizar, estaremos dispostos a aportar e a recibir.

... ...
A comunidade humana chamada Galicia esixe de todos nós o primeiro compromiso e o más serio. Galicia —a marxinada, a subdesenrolada— é pra nós un desafío urgente e ten que ser unha laboura constante, intensa e apasionante.

Velequí, sinxelamente enunciadas, as realidades más desafiantes, as que esixen, por consegueinte, pola nosa parte, más estudio, más adicación e más intelixencia:

a) A industria.

... ...
¿Imos consentir unha industrialización que rompa o noso equilibrio ecolóxico que destruía importantes recursos naturais? ¿Imos consentir unha industrialización que non sexa unha potenciación do noso campo e das nosas rías? Pra non sermos un peón impotente na asoballante estratexia do lucro protagonizada polo capitalismo alleo e nativo, compre acadar xa importantes parcelas de poder político e institucional pra respondermos con algúna eficacia —no seu día con toda— ós atentados más graves, ás agresións irre-

versibles.

b) O campo e o mar.

... ...
¿Qué reformas de fondo se poden esbozar si, ó mesmo tempo, non se dibuxa un plan de industrialización que teña en conta os produtos da terra, os peixes das rías e o gando dos nosos vales e dos nosos montes? Non son máis que cativos remendos, moi lonxe dos remedios, pra atenuar un pouco o precario vivir do campo, os cartos dos emigrantes. De feito o terrible problema da emigración —o que ten de drama, de trauma e de renuncia, por parte dun país, á xente más moza, emprendedora e imaginativa— terá que ser completado dende a perspectiva da reforma agraria do minifundio que orixinaría un excedente humano que tería que absorber a industria, unha industria racional, vencellada ó noso e non sempre chantada nas cidades e nas vilas.

c) A lingua.

... ...
A Fala, irrenunciable dimensión do noso vivir colectivo, debe —e pode— ser programada dende agora mesmo. Aínda cunha fasquía provisional hai que diseñar xa as institucións filolóxicas que traballen á carón do Ensino e dos medios de comunicación social, os dous marcos onde se vai iniciar, sin dúbida, o proceso da normalización lingüística. En canto ás institucións filolóxicas existentes o deseñable é que continúen, multipliquen e precisen o seu traballo que no caso do Instituto da Lingua Galega ten sido, ainda en pleno franquismo, un traballo que é de xusticia estimar.

As tarefas que temos dende este eido son complexas e temen que ser abordadas con enerxía e con cautela.

d) O ensino.

... ...
Unha alternativa que contempla as varias Galicias (o campo sobre todo: o campo que soio dende dentro pode ser ben entendido) vai esixir de nós esforzos nada pequenos. Un dos eixes de calquier alternativa educativa será o planteamento lingüístico xa indicado no apartado anterior.

e) A sanidade.

... ...
Sin cambios políticos de importancia non será posible unha estructura sanitaria de certa calidade e de certa eficacia dada a configuración xeográfica do país, as deficiencias viarias e outros condicionamentos.

f) A sanidade.

... ...
Como intelectuais e como marxistas temos a obriga moral e metodolóxica de encarámonos co feito diferencial galego, coa cuestión nacional de Galicia. O tema, sabémolo ben, además de envenenado pola Dictadura, ten orixinado e orixina posiciones moi diversas que nós non desdénhamos porque ós marxistas non nos manca sermos aprendices xa que aspiramos a ser mestres.

Reconocemos que na práctica os comunistas non sempre puxemos o acento debido na solu-

ción da problemática nacional e cultural de Galicia, limitación que asumimos. De tódolos xeitos asumímola con matices. Sabeo é que o Movemento Obreiro no noso país e noutras non podía comprender doadamente o nacionalismo das nacións sin Estado por estar o pensamento nacionalista moitas veces protagonizado por homes alleos ou reticentes ás aspiracións das clases populares. Do que se trata hoxe non é de comprender (xa superamos esa limitación hai tempo); do que se trata é de que un partido tradicionalmente obreiro vaia por diante, sexa, tamén neste flanco da loita, a vanguarda.

Trátase tamén de contemplar as libertades de Galicia dende a perspectiva dun Partido de traballadores. Impónse, pois, unha loita global: os dereitos de Galicia como comunidade nacional e os dereitos dos traballadores no marco da reivindicación xeral galega.

Pensamos de tódolos xeitos, que un combate galego que se desentenda do combate —a veces o mesmo— dos outros pobos do territorio do Estado español, é moi discutible e nós non o asumimos desa maneira.

Galicia necesita xa dunhas institucións propias, un sistema de autogoberno a través do cal se posibilite nun futuro o dereito do pobo galego á autodeterminación. As atribucións e eficacia destas institucións dependen de nós (das forzas democráticas galegas) pro tamén do que aconteza no conxunto do territorio do Estado Español. Estas institucións son as que urxen. Da súa configuración, dos seus organismos e da súa esfera de competencia —máis que do seu nome— dependerá o porvir inmediato de Galicia. Este aparello institucional ten que encarar decontado:

a) o reforzamento da persoalidade cultural e lingüística do país.

b) unha planificación económica que se oponha, na medida en que hoxe sexa posible, ó subdesenrollo e ó desarrollxo ambiental que a estratexia do Capitalismo nos está imponiendo. Galegos á afiliarse ó Partido Comunista de Galicia. Encabezan as firmas do Manifesto:

Xesús Alonso Montero (Catedrático)
Pedro Arias Veira (profesor da Universidade)

Rafael Bárez (abogado laborista)

Miguel Cancio (profesor da Universidade)

Xoán L. Dalta (arquitecto)

Victoria Díaz Cabanelas (profesora de E.X.B.)

Xosé García (siquiatra)

Celestino García Graña (arquitecto)

Acisclo Manzano (escultor)

Xosé María Mella (economista)

Manuel Peña Rey (médico)

Xaime Quesada (pintor)

Ramón Valenzuela (escritor)

